

Swedisols inspel till förslaget på ny nationella avfallsplan

Inlämningen var en Excel som skickades in i Naturvårdsverkets webbtjänst. Här är innehållet kopierat till en pdf där rubrikerna motsvarar innehållet i Excelens flikar.

Övergripande synpunkter

Dokument	Synpunkt
NAP	Ett centralt förbättringsområden avseende ökad cirkulär hantering av byggavfall är bristen på kunskap och statistik om olika byggmaterialflöden. I våra grannländer, exempelvis i Danmark har Miljöstyrelsen sedan flera decennier tillbaka varit engagerade i att öka den typen av kunskap: Det faktum att Naturvårdsverket officiella avfallsstatistik för byggmaterial är så aggregerad som exempelvis fraktionen oorganiskt byggavfall (innehåller en lång rad avfallsslag, alltifrån betong och cement till sanitetsporlin och mineralullsisolering) försvårar avsevärt marknadens förmåga att planera för ölad cirkularitet då mängden av olika avfallsslag med olika återvinings och återanvändningsprocesser inte är känd. Detta gör det svårt för marknaden att utveckla cirkulära lösningar och affärsmodeller för olika typer av byggmaterial. Det är också viktigt att få kunskap om mängden av materialflöden som kan bli tillgängliga i relation till den totala efterfrågan på byggmaterial så marknaden kan planera för hur stor del av materialet som framgent kan komma från cirkulära källor och hur stor del som kommer behöva vara juvenilt uttag. Det är viktigt att en central princip fortsatt blir att bevara och renovera det befintliga byggnadsbeståndet och att undvika incitament för rivning kopplat till ambitionen att öka den cirkulära materialanvändningen. I Danmark tog Miljöstyrelsen kring millenieskiftet fram rapporter som uppskattade mängden mineralullsavfall (stenudd) och uppskattningarna har sedan finjusterats i uppföljande rapporter (här nedan finns länkar till fyra exempel): 2003: Ressourcebesparelser ved affaldsbehandlingen i Danmark https://www2.mst.dk/udgiv/publikationer/2003/87-7972-603-8/pdf/87-7972-604-6.pdf 2006: Genanvendelse af brugt stenudd, https://mst.dk/publikationer/2006/august/genanvendelse-af-brugt-stenudd 2019: Mineraluld i den cirkulære økonomi: https://www.teknologisk.dk/_media/74084_Mineraluld%20-%20Materialer%20i%20den%20cirkul%20-%20F8konomi.pdf 2020: Cirkuler økonomi i byggeriet: https://orbit.dtu.dk/en/publications/cirkul%C3%A6r-%C3%B8konomi-i-byggeriet-analyse-af-potentialer-ved-%C3%B8get-genb-2

Nationell avfallsplan

Synpunkter på den Nationella avfallsplanen (NAP)

Avsnitt	Synpunkt	Förslag textmässig justering
NAP Sammanfattning	Rubrik: Designa rätt från början, sid 6 Lägg gärna till perspektiv som material med god kvalitet (exempelvis god beständighet mot brand, fukt och skadedjur) och lång livslängd (mineralullsisolering har exempelvis en dokumenterad bibehållen prestanda efter 65 års användning). Se https://swedisol.se/isolering/mineralull-ar-god-isolering/lang-livslangd	
NAP Generella åtgärder	Ett centralt ansvarsområde för NVV bör vara att förbättra statistiken om olika byggmaterialflöden . Det faktum att Naturvårdsverket officiella avfallsstatistik för byggmaterial är så aggregerad som exempelvis fraktionen oorganiskt byggavfall (innehåller en lång rad avfallslag, alltifrån betong och cement till sanitetsporcelain och mineralullsisolering) försvårar avsevärt marknadens förmåga att planera för ölad cirkularitet då mängden av olika avfallslag med olika återvinings- och återanvändningsprocesser inte är känd. Det gör det svårare att utveckla cirkulära lösningar och affärsmodeller för olika typer av byggmaterial.	
NAP Bygg- och rivningsavfall	I rubriken om Byggherrar, beställare och projektörer behöver byggmaterialtillverkare läggas till. Exempelvis punkten "Öka cirkulationen av material och produkter genom att utveckla och tillverka nya resurseffektiva material och produkter som kan cirkulera." är byggmaterialindustrins ansvar.	

Avfallsförebyggande program

Avsnitt	Synpunkter	Förslag textmässig justering
PAF Förslag på generella åtgärder	Sid 39, Regeringen. Tillägg: Befintliga styrmedel och deras effekter behöver utvärderas . Naturvårdsverket: Ge mer konkret stöd till markanden genom att förbättra avfallsstatistiken så den blir mer detaljerad och inkluderar uppgifter om mängd av olika cirkulerbara avfallslag (inte bara som nu stora, aggregerade fraktioner med helt olika egenskaper och förutsättningar att cirkuleras).	
PAF Byggnadsmaterial och byggprodukter	Det är av stort värde att bristande incitament i byggskedet för energieffektiva lösningar i bruksskedet lyfts fram (sid. 59). Lägg gärna till vikten av att gränsvärden för klimatprestanda för byggprodukter avser klimatutsläpp under hela produktens livscykel, inklusive klimatpåverkan från ökad energianvändning i driftsskedet, då det motverkar denna typ av suboptimeringar. En ny studie visar att tilläggsisolering av små- och flerbostadshus sparar in den energi som används för tillverkningen av isoleringen på mindre än ett år och att mängden växthusgasutsläpp som bildas i produktionen, tack vare minskad energianvändning, sparas in på två år med dagens energimix. Läs mer här: https://swedisol.se/mineralullens-hallbarhetsprestanda	
PAF Byggnadsmaterial och byggprodukter	Sid 55 Tillägg: Öka möjligheten att cirkulera material och produkter genom att redan från början utveckla och tillverka nya resurseffektiva material och produkter med lång livslängd och god kvalitet och robusthet samt avsaknad av miljöfarliga ämnen.	

Åtgärdsförslag

Vad du eller din organisation kan göra utifrån befintligt regelverk	Förklaring
Cirkularitet är ett av fyra strategiska fokusområden för Swedisol (de andra är energieffektivitet, fossilfrihet och ökad kunskap om mineralullens egenskaper som lång livslängd, god brandsäkerhet och säker användning). Vi har ett stort engagemang i frågan och deltar i flera forskningsprojekt och initiativ för att minska mängden deponerad mineralull bl a i samverkan med Avfall Sverige och Återvinningsindustrierna-	